

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. C. K.**
státní příslušnost Turecká republika
zastoupen advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2021, č. j. OAM-560/ZA-ZA10-ZA03-2021, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal žalobou ze dne 2. 11. 2021 přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle ustanovení

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

§ 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

2. Žalobce připomněl, že v průběhu správního řízení uvedl, že je Kurd pocházející z Mardinu a rok byl členem politické strany HDP; uvedl dále, že Kurdům se v Turecku daří hůře než Turkům a při studiu na vysoké škole se některým jeho spolužákům nelíbilo, že žalobce hovoří kurdsky: Žalobce je vysokoškolského vzdělání, a přesto se mu nepodařilo nalézt práci v oboru.
3. Žalobce namítl, že žalovaný nezjistil v současné době relevantní aktuální informace ohledně situace týkající se strany HDP, což žalobce považuje za významné, neboť tyto skutečnosti mají negativní dopad na kurdské obyvatelstvo, a budou jej mít i do budoucna. Žalobce dále také připomněl, že strana HDP je prokurdskou politickou stranou, prosazující v tureckém parlamentu lidská práva kurdského obyvatelstva. Od počátku roku 2021 se tato strana potýká s problémy, kdy ji hrozí vládní představitelé rozpuštěním; prvopočátkem této hrozby je zatčení poslanců uvedené strany. K uvedeným skutečnostem žalobce označil důkazy – novinové články a dále poukázal na zprávu Amnesty International – Stav lidských práv v Turecku v roce 2020.
4. Ačkoliv žalobce již v současné době není členem uvedené politické strany, lze vypozařovat jasnou náladu v Turecku ve vztahu ke kurdským příslušníkům. Jestliže žalobce argumentuje Ústavou z roku 1982, samotná existence této normy nezajiřuje realizaci práv, která jsou v ní obsažena (diskriminace). V té souvislosti žalobce zmínil odsouzení poslankyně Leyly Zanaové za projevy v kurdsčině v tureckém parlamentu. Od podání žádosti o mezinárodní ochranu se politická situace v Turecku změnila, když je vedeno proti straně HDP od roku 2021 řízení o jejím zrušení.
5. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout a uvedl, že nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají žalobcem namítaná porušení zákonných ustanovení. Při posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu vycházel především z výpovědi žalobce a z informací, které shromáždil v průběhu ohledně politické a bezpečnostní situaci v Turecku. Připomněl, že žalobce po seznámení s podklady rozhodnutí nenavrhl žádné další podklady a ani proti zdrojům informací nevznsl žádné námitky. Zprávy o zemi původu předložené žalobcem v žalobě samy o sobě nedokládají pronásledování žalobce v zemi původu.
6. V podání ze dne 22. 7. 2022 žalovaný dále připomněl aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu ohledně postavení Kurdů v Turecku.

Zjiřtění z obsahu správních spisů

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 3. 8. 2021 požádal v Zařizení pro zajiřtění cizinců Běla-Jezová o udělení mezinárodní ochrany.
8. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 11. 8. 2021 dále uvedl, že je muslim, není členem žádné politické strany, asi před dvěma lety se stal členem strany HDP, měl ale jen roční členství a pak už si jej neprodlužoval; strana je mu sympatická, chodí ji v Turecku volit jak při regionálních, tak i parlamentních volbách. Do ČR přicestoval ilegálně schovaný v nákladním voze. K důvodům žádosti uvedl, že Kurdové jsou na tom v Turecku hůře než Turci; je vysokořkolák, a přesto se mu v Turecku nedaří najít práci v oboru.
9. Při pohovoru k jeho žádosti téhož dne dále uvedl, že má vysokořkolské vzdělání, je laborant pro zdravotnické laboratoře, nějakou dobu pracoval jako laborant v oddělení odběrů vzorků

krve v nemocnici Kiziltepe. Odešel z vlastní vůle, nevyhovovaly mu pracovní podmínky; hygienické podmínky v laboratoři byly pod jeho úroveň. K dotazu, jaké měl v Turecku problémy jako Kurd uvedl, že Kurdové se nemohou jen tako volně vyjadřovat, na Kurdy se Turci dívají skrz prsty. Jako příklad uvedl, že na vysoké škole měl holku, Turku, chtěli se vzít, ale její otec to nedovolil. Dále uvedl, že když na vysoké škole promluvili kurdsky, spolužáci se na ně obořili.

10. Pokud se týče zaměstnání jako laborant, vysvětlil žalobce, že v Turecku to funguje tak, že do nemocnic přiděluje osoby ministerstvo zdravotnictví podle toho, kde chybí personál. Žalobce byl v pořadí, vždy ale byl přeskočen, viděl za tím protekci a upřednostňování politicky korektních lidí, například známých. Takto to viděl proto, že v Turecku je vládní strana AKP a ta dělá vše pro své přívržence. Systém přidělování pracovníků ve zdravotnictví nezná zevnitř a neví, jak funguje, pouze ví, že v tuto chvíli čeká na práci v nemocnicích cca 75 000 absolventů vysokých škol. Žalobce si jinou práci, než ve zdravotnictví, nehledal, finančně na tom byl dobře, chtěl se dostat do nějaké dobré nemocnice. Ve vlasti neměl problém s policií, soudy, či armádou. K dotazu, proč přicestoval právě do ČR, uvedl, že si na internetu hledal nějakou zemi, která je fajn a neřeší Kurdy.
11. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, a to Informace MZV ČR ze dne 13. 11. 2020 – Turečtí občané kurdského původu, Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Turecko, přehled údajů o zemi za rok 2020, Informace OAMP MV ČR ze dne 19. 5. 2021 o bezpečnostní a politické situaci, Informace OAMP MV ČR ze dne 20. 4. 2020 – Operace Olivová ratolest, Operace Pramen míru, Situace na turecké straně hranice a Informace Ministerstva vnitra Velké Británie z října 2019 – Zpráva ze zjišťovací mise v Turecku.
12. Z Informace MZV ČR ze dne 13. 11. 2020 vyplývá, že platná Ústava z roku 1982 pojmá všechny obyvatele jako příslušníky jednotného tureckého národa. Zejména v soukromém sektoru ale může docházet k diskriminaci Kurdů na pracovním trhu; v Turecku neexistuje účinná protidiskriminační legislativa. Kurdskou identitu v turecké společnosti s jistotou neprozrazuje jméno/příjmení, vzhled osoby, ani původ z určité části Turecka a vzhledem k dlouhodobé kulturní turkifikaci a vícegeneračnímu zakořenění kurdských komunit v největších městech není stoprocentním ukazatelem ani jazykový projev. Osoby s částečně/zcela kurdským původem jsou hojně zastoupeny mezi podnikateli, úředníky, známými herci, sportovci apod, i když jen část z nich se ke svému kurdskému původu aktivně hlásí. Lidová demokratická strana (HDP) se jako jediná strana otevřeně profiluje jako prokurdská a stává se terčem četných šikanózních opatření ze strany režimu včetně účelových trestních stíhání svých čelných představitelů. V Turecku jsou poměrně časté případy zadržení, odnětí či nevydání cestovního pasu, avšak vždy v souvislosti s trestním či trestně-správním stíháním jedince; v mnoha případech mají v současnosti taková stíhání očividně politický charakter.
13. Z Informace OAMP MV ČR o bezpečnostní a politické situaci v Turecku soud zjistil, že ačkoli ústava a zákony zakazují mučení a jiné formy krutého, nelidského a ponižujícího zacházení, objevily se zprávy, že někteří členové bezpečnostních složek tyto taktiky využívali. V červenci roku 2016 byl zaveden výjimečný stav po neúspěšném pokusu o vojenský převrat byl zrušen v červenci 2018. Na jihovýchodě země provádí turecká armáda od roku 1984 operace proti kurdským povstalcům z PKK, která je v Turecku i zahraničí považována za teroristickou organizaci.

14. Dne 14. 9. 2021 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce se nechtěl seznámit s obsahem podkladů, nechtěl jejich doplnění a nechtěl ani uvést žádné další skutečnosti ve vztahu k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
15. Následně dne 24. 9. 2021 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce jsou problémy související s jeho kurdskou národností. Žalovaný se podrobně zabýval situací žalobce ve vztahu k možnému pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) i b) zákona o azylu. Zdůraznil informace obsažené v podkladech rozhodnutí a uzavřel, že z dostupných dokumentů nevyplývá, že by Kurdové byli v Turecku příznačným způsobem znevýhodňováni nebo byla omezována jejich svoboda slova. Žalobce podle svých slov neměl v zemi původu problémy se státními orgány, nebyl trestně stíhán; pokud pociťoval jakékoliv problémy ze strany soukromých osob, mohl se obrátit na příslušné turecké orgány, což neučinil. Pokud se týče tvrzení žalobce, že nemohl nalézt zaměstnání laboranta, kdy byl na pořadníku ministerstva přeskočen, jedná se o subjektivní ničím nepodloženou domněnku žalobce.
16. Žalovaný dále neshledal důvody k udělení mezinárodní ochrany ani ve smyslu § 13, 14 a 14a, resp. 14b zákona o azylu.

Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
18. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecku soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
19. Krajský soud především předepisuje, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval velmi pečlivě tvrzenými důvody a situací žalobce na podkladě jeho vlastních tvrzení, přičemž podle přesvědčení soudu se jasně a srozumitelně vypořádal s veškerou argumentací. Jakkoli žalovaný nepopřel žalobcem tvrzené ústrky stran jeho kurdské národnosti ze stran jiných (soukromých) osob, usoudil zcela správně, že u žalobce nejsou dány azylově relevantní důvody ve smyslu § 12 b) zákona o azylu.
20. Pokud se jedná o námitku stran nezjištění relevantních informací o politické straně HDP, neshledal tuto soud důvodnou. Žalovaný se totiž zabýval existencí této strany a okolnostmi, které provázejí její působení v Turecku, především optikou žalobcem uvedených důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce sám uvedl, že sice byl členem této strany, ale pouze cca 1 rok; strana je mu sympatická, chodí ji v Turecku volit jak při regionálních, tak i parlamentních volbách. Ve vztahu k HDP však žalobce netvrdil nic, co by mohlo být relevantní při posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu (např., že by byl určitým způsobem perzekuován pro své členství ve straně či pro sympatie k ní). Z uvedených důvodů soud nepřistoupil k nařízení ústního jednání a provedení žalobcem navržených důkazů,

neboť by nemohly přispět ke zjištění skutkového stavu relevantního pro rozhodnutí soudu. Touto optikou je irrelevantní, že podle tvrzení žalobce je proti HDP vedeno řízení o jejím zrušení.

21. Krajský soud dále ve shodě s žalovaným poukazuje na to, že počítal-li žalobce ústrky stran své národnosti ze strany soukromých osob, bylo na něm, aby se nejprve pokusil situaci řešit pomocí státních orgánů v zemi původu.
22. Krajský soud si v této souvislosti také dovoluje připomenout judikaturu Nejvyššího správního soudu v otázce pronásledování soukromými osobami. Například v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48 dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, který formuloval v právní větě, že *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* V právní větě rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, pak Nejvyšší správní soud uzavřel, že *„Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“*

Závěr a náklady řízení

23. Za situace, kdy žalobce ani v řízení o udělení mezinárodní ochrany, ani v řízení soudním netvrdí žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k závěru o naplnění podmínek pro poskytnutí jedné z forem mezinárodní ochrany, přičemž v průběhu správního řízení ani nenamítal nic proti podkladům rozhodnutí, nutno dospět k závěru, že napadené rozhodnutí je zákonné.
24. Krajský soud tedy uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 14. dubna 2023

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce